

בית המשפט

בש"א 327/07	בית הדין להגבלים עסקיים בבית המשפט המחוזי בירושלים
ה"ע 704/07	
23/12/2007	לפני: כבוד השופטת מרים מזרחי

בעניין: 1. פריניר (הדס 1987) בע"מ
2. בוגופן בע"מ
3. יעקב צ'סקלה
4. מילוז (1989) בע"מ
כולם ע"י ב"כ עו"ד אגמון ואו מתן מרידור

המבקשים

נ ג ד

הממונה על הגבלים עסקיים
ע"י עו"ד בועז גולן ואו איריס אכמון ואו אורי שוורץ
מרשות ההגבלים העסקיים

הממונה/המשיבה

ה ח ל ט ה

1. השאלה שמעלה הבקשה שלפני היא האם על הממונה לדאוג להזמנת עדים לחקירה, למצער לחקירה נגדית, כתנאי להישענות על הודעותיהם בחקירה. מדובר בעדים מהם נגבו הודעות אשר עליהן הממונה נשענת בבקשתה להפרדת החברות אשר בתיק העיקרי. ההודעות צורפו לתצהיר ראש צוות חוקרים ברשות להגבלים עסקיים, ועל-פי התצהיר, הודעות אלו נגבו בחקירת הרשות. הממונה מתנגדת לבקשה.

2. הטיעונים שנכללו בתגובת הממונה לבקשה אינם מבחינים כראוי בין שתו סוגיות אלו: האחת, עצם האפשרות שבית הדין יסתפק בהודעה שנגבתה בחקירה, שהיא אפשרות הקיימת בדיון מכוח הוראה מפורשת של החוק, לפיה בית הדין אינו קשור בדיני ראיות; והשניה, האפשרות שבית הדין לא ישתכנע בדבר קיום העובדה שבמחלוקת אשר על הממונה הנטל להוכיחה, בשל הישענותה על ראיות שאינן עומדות

בדרישות דיני הראיות המקובלים. ברי שהודעה שנגבתה על-ידי חוקר הרשות להגבלים עסקיים כשלעצמה, אין בה כדי לשכנע כשמיעת העד בבית הדין ובמיוחד כאשר העד גם נחקר חקירה נגדית.

3. הטענה כי נקבעה על ידי בית הדין בעבר ההלכה בדבר סטנדרט הראיות הראוי להליכים המתנהלים לפניו, המובילה לדחיית הבקשה, אינה מקובלת עלי. לא נקבעה כל הלכה קודמת של בית הדין המונעת קבלת דרישת התייצבות העדים לחקירה. הסתפקות בית הדין בה"ע 2/96 **הממונה נ' ידיעות אחרונות**, בקבלת תצהיר של חוקר מטעם הרשות להגבלים עסקיים לעניין הודעות קמעונאיים המלמדות על לחצים שהופעלו על ידי ידיעות, כדי שלא יפיצו את עיתון מעריב, אין בה כדי לקבוע הלכה כזו. באותו עניין הבהיר בית הדין כי ראה לנכון לעשות כן בין השאר מאחר שלא מצא בתצהירי ידיעות הכחשה של ממש לנטען באותן הודעות. ומכל מקום בית הדין שם לא קבע כי כך יש לנהוג בכל מקרה המובא לפני בית הדין. ויוטעם, כמודגש בהחלטתי הקודמת, במקרה דנן על בית הדין להשתכנע בקיומו של מיזוג שנעשה בניגוד לחוק, כשלב ראשון לבחינת בקשת הממונה בתיק העיקרי להפרדת החברות.

4. טענת באי-כח המשיבה, כי תכלית חוק ההגבלים העסקיים אינה עולה בקנה אחד עם שמיעת העדים מאחר שהשמיעה צורכת זמן שיפוטי ממושך ומונעת "הכרעה מהירה ויעילה בסוגיה כלכלית חשובה", אינה מקדמת את הדיון בשאלה שהועלתה. כאשר הדיון בו מדובר הוא בקשה להפרדת חברות, דהיינו בקשה לסעד דרסטי הפוגע לכאורה בזכויות יסוד לקניין ולעיסוק, מה גם שיסודו צריך להיות נעוץ במסקנת בית הדין כי בוצע מיזוג בלתי חוקי, ברור שמול טענת תכלית ההכרעה המהירה, עומדים שיקולים אחרים חשובים לא פחות, המצויים (ולו על

דרך פרשנות) ביסודו של כל חוק. אכן, מקובל עלי שהמסגרת החוקית שנקבעה בחוק ההגבלים העסקיים מיועדת להביא למתן פתרונות מהירים על ידי בית הדין לבעיות של פגיעה בתחרות, ואולם, אין בכך כדי להכריע את גורל הבקשה, כנטען ע"י הממונה.

5. יתר-על-כן, השחרור מדיני הראיות מאפשר לכאורה גם למבקשים להישען על ראיות שהן בלתי קבילות בהליכים רגילים, כגון הסתפקות בהבאת דברי עדים בתצהירים, הסותרים או מסבירים את הדברים שנאמרו בהודעות שעליהם מסתמכת הממונה, מבלי להביאם לבית המשפט. אין כל טעם שיצדיק דין שונה לגבי הצד האחר, כאשר ההוראה על כך שבית הדין אינו קשור בדיני ראיות היא כללית. כיצד יחליט בית הדין במצב של ראיות סותרות מעין אלו? לכן, הדגש של שני הצדדים צריך להיות מושם על הדרך היעילה שתאפשר הגעה למסקנות מוצקות ע"י בית הדין, לכאן או לכאן, תוך סיום ההליך בהקדם.

6. מהאמור לעיל עולה, כי נציגי הממונה רשאים להודיע כי הם מסתפקים בהודעות הכתובות. ראיה כזו קבילה בבית הדין ולכן אין להתנות את הגשתה בהתייצבות העדים שמסרו את ההודעה לחקירה ראשית או בהגשת תצהיריהם. ואולם, בקשות הצד האחר להזמנת העדים לחקירה, תישקלנה בפתיחות גם הן, ע"פ התרומה של החקירה הנגדית למידת השכנוע הדרושה. מאידך, מטעמי יעילות הדיון, מן הראוי שרשימת העדים שהתייצבותם תתבקש ע"י המבקשים תוכן בקפידה ולא תהיה ארוכה. אם הרשימה תהיה ארוכה – תוחזר הרשימה להנמקה קונקרטית ביחס לכל עד. אם רשימה זו תהא קצרה, ניתן יהיה גם להימנע מחלוקת הדיון שאומצה בהסכמה בישיבת הקדם.

7. מכאן שאין צורך בהתייצבות אוטומטית של כלל העדים מוסרי ההודעות לחקירה כעדי הממונה, והזמנת אותם עדים תעשה לאחר בחינת רשימת העדים שתוגש ע"י המבקשים, כאשר העדים יוזמנו לחקירה נגדית למול ההודעות שנגבו למעשה בחקירה ראשית של הממונה. כדי לשמור על יעילות ההליך, לא תאושר הזמנת כל העדים מוסרי ההודעות לחקירה. על ב"כ המבקשים בהכנת רשימת הנזכרת להתחשב בשיקול שאין מדובר בהליך פלילי, והקביעה רלוונטית לצורך סעד אזרחי.

8. החלטה זו למעשה דוחה חלק מהבקשה בענין הזמנת העדים בטרם הגיבו המבקשים על תגובת הממונה לבקשתם. בשל שורת הצדק, אם ב"כ המבקשים יעמוד על יתרת בקשתו, יוכל להגיש תגובתו עד ליום 31.12.07, והנושא יבחן מחדש, שהרי מדובר בהחלטת ביניים. אם יקבל את האמור בהחלטה, יגיש עד ליום 15.1.08 את רשימת העדים המצומצמת אשר ברצונו לחקור חקירה נגדית.

ניתנה היום, י"ד בטבת תשס"ח (23 בדצמבר 2007), בהעדר.
המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.